A°. 1838. SURINAAMSCHE COURANT. N°. 101.

MAANDAG, DEN 17den DECEMBER.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 13 *December* 1838.

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan den Gouverneur Generaal *ad interim*, hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie* te verleenen aan de na te melden Slaven, te weten:

1°. FRANS van MEIJERHOFF, voor de Slaven *Willem* en *Charles*; hem in eigendom toebehoorende.

2°. HUGH JAN van KENNEDIJ, voor de Slaven *Hendrik* en *Zeeman*; hem in eigendom toebehoorende.

3°. LAURENS ARON DE MESQUITA, voor de Slavin *Georgtina*; hem in eigendom toebehoorende.

4°. Weduwe J. L. MALMBERG, geboren BÖHNING, voor de Slavin *Nelly*; haar in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat Zijn Hoog Edel Gestrenge goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen al degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* worden verleend.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 16 *December* 1838.

Van wege den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden:

1°. Aan den Slaaf *Antonie Raspink*; toebehoord hebbende aan de *Roomsch Catholijke Kerk* en *Liefdefonds*.

2°. Aan den Slaaf *Flink*; toebehoord hebbende aan N. VOLLENBEEK, G. C. DE L'ISLE en J. ZWIEP.

3°. Aan de Slavin *Wilhelmina* en haar kind *Mauritz*; toebehoord hebbende aan S. DE LA PARRA.

4°. Aan de Slavin *Saraatje*; toebehoord hebbende aan den Boedel JACOB VAN ROEPEL.

5°. Aan de Slavin *Marianna*; toebehoord hebbende aan MARIETJE van C. F. LIMES; — en dat gemelde personen voortaan zullen heeten, als:

1°. ANTONIUS JACOBUS RASPINK.
2°. JAN HOUTHAKKER.
3°. WILHELMINA WIJNGAARD.
MAURITS WIJNGAARD.
4°. SARA BEEKVLIET.
5°. MARIA ELSDIJK.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 16 *December* 1838.

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan den Gouverneur Generaal *ad interim*, hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie* te verleenen aan de na te melden Slaven, te weten:

1°. De fungerende CURATOR als beheerende den Boedel MARIETJE van BAAK, voor de Slavin *Swaantje*; gemelden Boedel toebehoorende.

2°. G. S. DE VEER, als Straatvoogd over- en voor de Slavin *Johanna*; aangekomen hebbende den Boedel MARIETJE van BAAK.

3°. ROBERT FISHER, voor den Slaaf *Robert*; hem in eigendom toebehoorende.

4°. M. M. LOPES, voor de Slavin *Mila*; hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat Zijn Hoog Edel Gestrenge goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen al degenen welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* worden uitgereikt.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den* 13 *December* 1838.

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: GERRIT CAREL FRANÇOIS SCHOUTEN en MARIA HELENA ZEEGELAAR, beide alhier geboren en woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

MENGELINGEN.

De laatste nacht eens Moordenaars.

(Door eenen Geestelijke.)

Voor het Hof van Assises te C — r, in het Engelsche graafschap van dien naam, werd, eenigen tijd geleden, een jongeling van eene der afschuwelijkste moorddaden overtuigd en ter *dood* verwezen. Hij kon ongeveer (want zelf wist hij zijn' ouderdom niet) het twintigste of een en twintigste jaar van zijnen leeftijd bereikt hebben. Hij was een dier ongelukkige wezens, die door het noodlot aanhoudend van de eene naar de andere plaats gedreven schijnen te worden: zonder huis, zonder vriend, zonder naam, zonder gevoel. Zoo diep onkundig, dat hem naauwelijks bewust was, of hij immer iets van eenen Heiland vernomen, en of hij van diens geschreven Woord immer iets gehoord had. Het was in den avond van eenen stormachtigen kersdag, toen hij aan de deur der eenzaam aan den landweg gelegene hut van eenen grijsaard klopte, die aldaar het opzigt had over het transport der kolen van nabursige mijnen. De oude man had zijnen gast met gulle vriendelijkheid ontvangen, en deelde zijn eenvoudig maal en schamele legerstede met hem; want de nacht was zoo koud, zoo guur, sneeuw en wind huilden en kletterden zoo hevig, dat het eene misdaad zoude geweest zijn eenen behoeftigen wandelaar af te wijzen. — Den volgenden morgen werd de stokoude opziener der kolenmijnen dood in zijne hut gevonden — zijne hersenpan was met een' ijzeren wagenstang verbrijzeld — en zijn gering huisraad vernield en geplunderd. De ellendeling had zijnen weldoener vermoord, om hem eenige schellingen te ontrooven! De dikke jagtsneeuw, tegen welke de grijsaard hem onder zijn dak eene schuilplaats had verleend, was door den wind in de deur gedrongen, welke de booswicht bij zijne vlugt open had gelaten. Maar de sneeuw was bezoedeld met bevroren bloed, en de voetstappen des moordenaars waren er zoo duidelijk in afgedrukt, dat men de nagels van zijne schoenen kon tellen, gelijk eerlang zijne levensdagen geteld zouden worden. Hij werd kort daarna gevat, terwijl hij een' doek van den ongelukkigen grijsaard om zijnen hals droeg. Zoo blind is de bloedschuld!

Tot aan het uur zijner veroordeeling bleef hij volhard, verstokt en onbewegelijk als een rotsgesteente. Met die afschuwelijke doortraptheid, welke zoo dikwerf met karakterlooze onkunde gepaard gaat, had hij een'

anderen landlooper in zijn noodlot gewikkeld, dien hij toevallig ontmoet, en aan wien hij een gedeelte van zijnen roof verkocht had.

Het was tegen den avond toen ik in den kerker des moordenaars trad, om hem, ware het mij mogelijk, tot den dood voor te bereiden. Het was des avonds van den zondag; de gevangenis was door eene enkele kaars flaauw verlicht. Ik moet bekennen, dat het »Goeden avond" van den kerkbewaarder, en het kraken van de zware hengsels der deuren, welke hij achter zich toesloot, mij eene huivering aanjoeg. Het viel mij koud op het hart, toen ik zijne voetstappen op den steenen trap nu niet meer hoorde en mij nu met den gruwelpleger alleen bevond. Hij zat op den rand van zijne houten legerstede aan het hoofdeneind, tegen den muur geleund, zoo het scheen in een toestand van gevoelloosheid. Hij maakte geene de minste beweging, dan alleen nu en dan een stuiptrekkend schrikken en wringen zijner handen. Zijne ingevallen wangen waren door langdurige inkerkering aschkleurig en doodsvaal geworden. Zijne oogen stonden hol en strak, en schenen geheel werkeloos geworden te zijn. Zij staarden zonder eenige uitdrukking op het kleine tralievenster, waar de laatste schemering van den verloopenen dag nog flaauw zigtbaar was, ofschoon in den kerker reeds lang eene diepe duisternis had geheerscht. Ik gevoelde, dat ik mij zelven geweld moest aandoen, om hem eenige woorden van troost te kunnen toespreken. Waren het mijne *woorden* niet, de aandoening en de *toon*, waarmede ik die uitsprak, moesten hem voorzeker treffen. Zijn antwoord bestond uit onverstaanbare klanken zonder zamenhang, waarbij de stuipachtige beweging zijner handen telkens heviger werd. Het was nu tien ure geslagen en het werd mijn heilige pligt, zorg te dragen, dat de laatste weinige oogenblikken van den stervenden zondaar niet van die hulp en troost verstoken waren, welke het in de magt der menschen stond hem te verschaffen. Nadat ik hem eenige meest voor zijnen toestand passende plaatsen van het Evangelie had voorgelezen, en daarover nu en dan met hem gesproken had, want de ongelukkige man scheen somtijds buiten staat, om zijne denkbeelden op iets anders, dan op zijne naderende, onvermijdelijke doodstraf te vestigen, bragt ik het zoo ver, dat hij zich met mij in het gebed vereenigde. Hij scheen op dit oogenblik zoo uitgeput van krachten, of dermate door gebrek aan rust en door den uitgestanen angst verzwakt te zijn, dat ik genoodzaakt was hem onder den arm te nemen, om hem bij zijne kribbe te helpen nederknielen. Plegtig was dit uur! Geen het geringste geluid brak de stilte van den nacht af, dan slechts nu en dan een half gesmoorde zucht van den rampzaligen moordenaar. De kaars brandde met eenen treurigen glans, en toen ik er naar omzag, bemerkte ik een vaalkleurig insekt, van het geslacht der motten, rondom de vlam snorrende, terwijl de beweging zijner vlerken op eene melancholische wijze de diepe stilte van den kerker afbrak. Wanneer de zenuwen in de hoogste spanning zijn, wordt ons gemoed soms door de geringste kleinigheden bewogen.

Ik ontboezemde mij in een vurig gebed, en smeekte, om des Verlossers wille, dat de laatste oogenblikken des zondaars verzacht mogten worden door het zalige bewustzijn der vergeving en genade. Ik bezwoer hem, mij in het aanroepen van des Heilands naam behulpzaam te zijn, en ried hem alleen op dien naam zijn vertrouwen te stellen en de wereld te vergeten. Maar hij sidderde over het geheele ligchaam, en gaf met eene half gesmoorde stem tot antwoord: *»Neen! neen! neen!"* Het bloote denkbeeld van den dood was hem onverdragelijk, en de zekerheid van *te moeten sterven* dreef hem tot wanhoop en razernij.

Op dit oogenblik hoorde men duidelijk in de verte de klok die één sloeg. Toen de klank zijn oor trof, sidderde hij, in het besef, dat zijn noodlottig einde wederom een uur nader bij hem was. Zijne krampachtige bewegingen werden hoe langer hoe sterker; hij antwoordde op al wat ik zeide zonder zamenhang en onverstaanbaar, en zijn oog was strak op het tralievenster gevestigd, alsof hij den dageraad wilde te gemoet zien, die voor hem een eeuwige nacht moest zijn. Het minste geritsel deed hem vol schrik opspringen, maar deze overspanning zette allengs aan zijne bewegingen meer kracht bij. Ik werd door een onwederstaanbaar gevoel van angst aangegrepen, naar mate de toestand van den misdadiger wanhopiger werd. Uitgeput door de pogingen, welke ik had aangewend om zijn gemoed te treffen, was ik eenige oogenblikken in die gedachtenlooze verwarring van geest geraakt, waarmede zij, die zich in soortgelijke omstandigheden bevonden hebben, niet onbekend kunnen zijn, toen mijn rampzalige medgezel plotseling als met eene ijzeren vuist mijn' arm greep, en mij wild in het aangezigt staarde. Ik hoorde het doffe gedreun van eene zwaar beladen kar, die uit de poort van het akelig kerkergebouw reed, en waarvan de misdadiger beter dan ik de beteekenis begrepen had. Eensklaps scheen hij door eene helsche razernij overmand te zijn. Zijn gansche ligchaam was aanhoudend in beweging; de klanken, welke hij liet hooren, werden vreesselijk. Ik poogde hem tot bedaren te brengen en wilde hem doen nederzitten, doch hij wrong zich van mij los, en was doof voor al wat ik hem zeide. Zelf schier wanhopig zijnde, poogde ik hem door het aannemen van eenen strengen toon tot zich zelven te brengen, en zeide, dat hij *als een man moest sterven;* doch het woord »sterven" had op hem geene andere uitwerking, dan die, welke men zoude kunnen onderstellen, dat het op een bloot dierlijk verstand kan hebben. Hoe konde het op hem ook eenen anderen indruk maken! Terwijl hij luid gilde, greep hij stuiptrekkend zijn' eigen hals, en klemde zijne vuist toe, dat zijn aangezigt donkerpaarsch werd. In een nieuw toeval van magteloosheid viel hij op den grond neder. Hij scheen stervend te zijn, toen ik hem opnam en hem op zijne krib nederleide. Na verloop van eenige minuten sprong hij overeind, staarde wild in het rond, en vloog in eene laatste vlaag van wanhoop tegen de ijzeren tralies van zijnen kerker op, klemde ze met eene bovenmenschelijke kracht in zijne vuisten, dat ze in het stevige muurwerk rammelden en het bloed langs zijne handen afgudste.

Van dit oogenblik af is de herinnering van het gebeurde mij eenigzins duister. Ik weet zeer wel, dat ik alle mogelijke drangredenen en smeekingen aanwendde, om den rampzalige tot zijne zinnen te brengen, dat hij mij met zijne bloedige handen van zich afstiet; dat ik, om hem tegen te houden zijne armen in de mijnen klemde, doch hierop eensklaps door den booswicht bij de keel werd gegrepen, waarop ik bewusteloos ter aarde viel, hetgeen waarschijnlijk mijn leven redde, alzoo de moordenaar tot zulk eene razernij was overgeslagen, dat alleen eene volkomene weerloosheid mij tegen zijne woede konde beveiligen.

Het eerste, wat ik mij hierna te binnen weet te brengen, is mijne ontwaking uit den staat van bewusteloosheid, waarin ik mij bevonden had. De ongerustheid mijner vrienden had hen vroeger, dan wij overeen gekomen waren, aan de kerkerdeuren gebragt. Ik zag den diep ellendigen misdadiger, wien ik vergeefs door de troostgronden van onzen godsdienst had willen ondersteunen, naar buiten voeren. Hij was meer eenen doode dan eenen levende gelijk; zijn hoofd hing bewegingloos op zijne borst, en slechts nu en dan spalkte hij nog zijne oogen open. Ik zag nog eens naar hem om, en — zag hem niet weder.

De Astronomische Neger-Kok.

De Vrijheer VON ZACH, verhaalt in het negende stuk zijner *Correspondance Astronomique*, het volgende:

De Heer CRONINSHIELD, een vrolijk bedaagd man, was bevelhebber van het schoone Amerikaansche vaartuig *Cleopatra's Barge*, en zijn zoon een jongeling van 17 jaren, bekleedde den post van Scheeps-Luitenant. Toen ik, in het gesprek, naar mijne vrienden en correspondenten in Philadelphia en Boston gevraagd, en, onder anderen, den Heer BOWDITCH genoemd had, antwoordde de Kapitein: »Deze is een vriend van ons huis en onze buurman in Salem; mijn zoon is zijn kweekeling, wees zoo goed, om eens te onderzoeken of hij wat geleerd heeft." Ik trad daarop met den jongeling in gesprek, en vraagde, onder anderen, of hij de lengte naar de afstanden der maan wist op te teekenen en te berekenen? Dit scheen mijn jonge Luitenant eenigzins kwalijk te nemen, en antwoordde daarom met een spotachtig lachje: »Ik moet immers toch wel eene berekening der lengte kunnen maken, daar onze kok dit kan! — Uw kok?" — Maar nu verzekerden mij de eigenaar van het schip en de Kapitein, dat de kok dit zeer goed verstond, en dat het zelfs zijn geliefkoosd werk was. »Daar staat hij," zeide de jongeling tegen mij, terwijl hij met den vinger op eenen neger wees, die achter op het schip stond, een wit boesselaar voor had, in de eene hand een hoen en in de andere een mes hield: »Kom hier, JOHN!" riep de Kapitein, »deze Heer verwondert zich, dat gij de lengte kunt berekenen." Ik vraagde hem daarop, van welke methode hij zich bediende, om de lengte volgens de afstanden der maan te berekenen. Hij antwoordde: »dit is mij om het even; ik gebruik de manier van MASKELYNE, van LYONS, van WITCHEL, maar ik geef de voorkeur aan die van DUNTHORNE, dewijl ik daaraan meer gewoon ben. Ik kan u mijne verwondering niet beschrijven, toen ik dit negergezigt, met een bloedend hoen een mes in de hand, zóó hoorde spreken. »Leg het hoen weg," zeide nu de Heer CROWNINSHIELD, »haal uwe boeken en papieren, en laat aan dezen Heer uwe berekeningen zien." De kok bragt terstond een' arm vol boeken. Onder dezen waren de *Practical Navigator* van BOWDITCH, de *Requisites Tables* en de *Nautical Almanac.* Ik doorliep de berekeningen van de lengte, breedte en den waren tijd, die deze neger op de reis gemaakt had. Hij beantwoordde al mijne vragen met de bewonderenswaardigste naauwkeurigheid — Deze kok had als scheepsjongen de laatste reis van Kapitein COOK bijgewoond, en hij kende de omstandigheden der vermoording van dezen grooten man op den 14 Februarij 1779.

Allerlei.

Hertog ERNST II bezocht in zijne jeugd onder anderen ook Parijs. In een oogenblik van levendige bewondering voor 's vorsten edele gevoelens riep DIDEROT uit: »jonge Prins! gij zijt voor deze wereld [Parijs] niet geschapen, en uwe zeden zijn niet die der Parijzenaars. Blijf niet te lang bij ons!"

Gedrukt bij de Erven J. BRINK.